

ที่ นร ๑๒๐๖/ ๑๑๕

สำนักงาน ก.พ.ร.

ถนนพิษณุโลก กทม. ๑๐๓๐๐

๒๒ กรกฎาคม ๒๕๕๒

เรื่อง ข้อหาหรือเรื่องการมอบอำนาจตามกฎหมาย

เรียน อธิบดีกรมบัญชีกลาง

อ้างถึง ๑. หนังสือกรมบัญชีกลาง ที่ กค ๐๔๐๖.๖/๐๒๒๐๕ ลงวันที่ ๓ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๒

๒. หนังสือสำนักงาน ก.พ.ร.ที่ นร ๑๒๐๖/๓๕ ลงวันที่ ๒๓ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๒

ตามหนังสือที่อ้างถึง ๑ กรมบัญชีกลางได้หารือไปยังสำนักงาน ก.พ.ร. เกี่ยวกับการมอบอำนาจรวม ๔ ประเด็น ดังนี้

๑. การมอบอำนาจของปลัดกระทรวงการคลังหรือรองปลัดกระทรวงการคลัง หัวหน้ากลุ่มภารกิจให้กับส่วนราชการอื่นที่อยู่ในสังกัดกระทรวงเดียวกันนั้น ปลัดกระทรวงการคลังหรือรองปลัดกระทรวงการคลัง หัวหน้ากลุ่มภารกิจ จะต้องมอบอำนาจให้กับผู้รับมอบอำนาจระดับหัวหน้าส่วนราชการอื่นที่อยู่ในสังกัดกระทรวงเดียวกันใช่หรือไม่ อย่างไร

๒. กรณีที่ปลัดกระทรวงการคลังหรือรองปลัดกระทรวงการคลัง หัวหน้ากลุ่มภารกิจมอบอำนาจให้กับหัวหน้าส่วนราชการอื่นที่อยู่ในสังกัดกระทรวงเดียวกันแล้ว หัวหน้าส่วนราชการดังกล่าวสามารถมอบอำนาจนั้นให้กับผู้ดำรงตำแหน่งภายในกรมที่ต่ำกว่าระดับหัวหน้าส่วนราชการ เช่น ปลัดกระทรวงการคลังหรือรองปลัดกระทรวงการคลัง หัวหน้ากลุ่มภารกิจ มอบอำนาจให้อธิบดีกรมบัญชีกลางแล้ว อธิบดีกรมบัญชีกลางมอบอำนาจนั้นให้รองอธิบดีได้หรือไม่ อย่างไร

๓. ปลัดกระทรวงการคลังหรือรองปลัดกระทรวงการคลัง หัวหน้ากลุ่มภารกิจ สามารถมอบอำนาจให้กับผู้รับมอบอำนาจที่ต่ำกว่าระดับหัวหน้าส่วนราชการ เช่น รองอธิบดี ผู้อำนวยการสำนักหรือตำแหน่งอื่นใดที่ต่ำกว่าระดับหัวหน้าส่วนราชการได้หรือไม่ อย่างไร

๔. การลงนามในหนังสือราชการ กรณีผู้ว่าราชการจังหวัดได้รับมอบอำนาจให้ปฏิบัติราชการแทนตามพระราชกฤษฎีกาว่าด้วยการมอบอำนาจ พ.ศ. ๒๕๕๐ มาตรา ๒๓ วรรคแรกนั้น ผู้ว่าราชการจังหวัดเป็นผู้ปฏิบัติราชการแทนผู้มอบอำนาจชั้นต้นใช่หรือไม่ อย่างไร และกรณีที่ผู้ดำรงตำแหน่งตามพระราชกฤษฎีกา มาตรา ๒๓ (๑) และ (๒) เป็นผู้ลงนามในหนังสือราชการ ผู้ดำรงตำแหน่งดังกล่าวเป็นผู้ปฏิบัติราชการแทนผู้มอบอำนาจชั้นต้น หรือเป็นผู้ปฏิบัติราชการแทนผู้ว่าราชการจังหวัด และตามหนังสือที่อ้างถึง ๒ แจ้งว่า สำนักงาน ก.พ.ร. จะนำเรื่องนี้เสนอคณะอนุกรรมการพัฒนาระบบราชการเกี่ยวกับการตีความและวินิจฉัยปัญหากฎหมายในการบริหารราชการแผ่นดินพิจารณา ความแจ้งแล้ว นั้น

ขอเรียนว่า...

ขอเรียนว่า สำนักงาน ก.พ.ร. ได้นำเรื่องนี้เสนอคณะอนุกรรมการพัฒนาระบบราชการเกี่ยวกับ การตีความและวินิจฉัยปัญหากฎหมายในการบริหารราชการแผ่นดินพิจารณาแล้ว มีความเห็นดังนี้

ข้อหาหรือประเด็นที่ ๑ เห็นว่าโดยที่มาตรา ๓๔ วรรคหนึ่ง แห่งพระราชบัญญัติระเบียบบริหาร ราชการแผ่นดิน พ.ศ. ๒๕๓๔ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการแผ่นดิน (ฉบับที่ ๗) พ.ศ. ๒๕๕๐ บัญญัติว่า “อำนาจในการสั่ง การอนุญาต การอนุมัติ การปฏิบัติราชการหรือการ ดำเนินการอื่นที่ผู้ดำรงตำแหน่งใดจะพึงปฏิบัติหรือดำเนินการตามกฎหมาย กฎ ระเบียบ ประกาศ หรือคำสั่ง ใด หรือมติของคณะรัฐมนตรีในเรื่องใด ถ้ากฎหมาย กฎ ระเบียบ ประกาศ หรือคำสั่งนั้น หรือมติของ คณะรัฐมนตรีในเรื่องนั้นมิได้กำหนดเรื่องการมอบอำนาจไว้เป็นอย่างอื่นหรือมิได้ห้ามเรื่องการมอบอำนาจไว้ ผู้ดำรงตำแหน่งนั้นอาจมอบอำนาจให้ผู้ดำรงตำแหน่งอื่นในส่วนราชการเดียวกันหรือส่วนราชการอื่น หรือผู้ว่า ราชการจังหวัดเป็นผู้ปฏิบัติราชการแทนได้ ทั้งนี้ ตามหลักเกณฑ์ที่กำหนดในพระราชกฤษฎีกา” ซึ่งพระราชกฤษฎีกาว่าด้วยการมอบอำนาจ พ.ศ. ๒๕๕๐ มาตรา ๑๒ วรรคหนึ่ง บัญญัติว่า “เพื่อประโยชน์ใน การปฏิบัติราชการในกระทรวง ให้ปลัดกระทรวงมีอำนาจกำหนดแนวทางปฏิบัติเกี่ยวกับการมอบอำนาจของ ส่วนราชการในสังกัด ทั้งในกรณีการมอบอำนาจในส่วนราชการเดียวกันหรือการมอบอำนาจให้กับส่วนราชการ อื่นที่อยู่ในสังกัดของกระทรวงเดียวกันได้” มาตรา ๑๒ แห่งพระราชกฤษฎีกาว่าด้วยการมอบอำนาจ พ.ศ. ๒๕๕๐ กำหนดขึ้นโดยมีเจตนารมณ์ให้ปลัดกระทรวงกำหนดแนวทางปฏิบัติเกี่ยวกับการมอบอำนาจของส่วน ราชการที่อยู่ในสังกัดของปลัดกระทรวงเพื่อให้การมอบอำนาจภายในกระทรวงเป็นไปในแนวทางเดียวกัน ซึ่ง ในการวางแผนทางปฏิบัติเกี่ยวกับการมอบอำนาจดังกล่าวนี้ ปลัดกระทรวงควรจัดให้มีการประชุมร่วมกัน ระหว่างหัวหน้าส่วนราชการในระดับต่าง ๆ เช่น รองปลัดกระทรวงหัวหน้ากลุ่มภารกิจ รองปลัดกระทรวง อธิบดีและตำแหน่งเทียบเท่า เพื่อหารือแนวทางปฏิบัติเกี่ยวกับการมอบอำนาจตามมาตรา ๑๒ แต่หาก กระทรวงใดปลัดกระทรวงยังมิได้วางแผนทางปฏิบัติเกี่ยวกับการมอบอำนาจภายในกระทรวงไว้ ก็ไม่ได้ หมายความว่า จะเป็นการตัดอำนาจในการมอบอำนาจของผู้ดำรงตำแหน่งต่าง ๆ ในกระทรวง ซึ่งเป็นผู้มี อำนาจตามกฎหมายที่จะสามารถมอบอำนาจให้แก่ผู้ดำรงตำแหน่งอื่นตามที่มาตรา ๓๔ แห่งพระราชบัญญัติ ระเบียบบริหารราชการแผ่นดิน พ.ศ. ๒๕๓๔ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการ แผ่นดิน (ฉบับที่ ๗) พ.ศ. ๒๕๕๐ บัญญัติไว้ ประกอบกับพระราชกฤษฎีกาว่าด้วยการมอบอำนาจ พ.ศ. ๒๕๕๐

สำหรับมาตรา ๑๓ แห่งพระราชกฤษฎีกาว่าด้วยการมอบอำนาจ พ.ศ. ๒๕๕๐ นั้น มีเจตนารมณ์ เพื่อกำหนดให้รองปลัดกระทรวงหัวหน้ากลุ่มภารกิจมอบอำนาจการปฏิบัติราชการในกลุ่มภารกิจของตนให้แก่ ผู้ดำรงตำแหน่งอื่นปฏิบัติราชการแทนได้เช่นเดียวกับปลัดกระทรวง แต่รองปลัดกระทรวงหัวหน้ากลุ่มภารกิจ ไม่มีอำนาจในการวางแผนทางปฏิบัติเกี่ยวกับการมอบอำนาจภายในกลุ่มภารกิจตามมาตรา ๑๒ แต่อย่างไร เนื่องจากมาตรา ๑๒ กำหนดให้อำนาจในการวางแผนทางปฏิบัติเกี่ยวกับการมอบอำนาจภายในกระทรวงเป็น ของปลัดกระทรวงเท่านั้น

ข้อหาหรือ...

ข้อหาหรือประเด็นที่ ๒ เห็นว่าโดยที่มาตรา ๓๙ แห่งพระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการแผ่นดิน พ.ศ. ๒๕๓๔ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการแผ่นดิน (ฉบับที่ ๗) พ.ศ. ๒๕๕๐ บัญญัติว่า “เมื่อมีการมอบอำนาจแล้ว ผู้รับมอบอำนาจมีหน้าที่ต้องรับมอบอำนาจนั้น โดยผู้มอบอำนาจจะกำหนดให้ผู้รับมอบอำนาจมอบอำนาจให้ผู้ดำรงตำแหน่งอื่นปฏิบัติราชการแทนต่อไป โดยจะกำหนดหลักเกณฑ์หรือเงื่อนไขในการใช้อำนาจนั้นไว้ด้วยหรือไม่ก็ได้ แต่ในกรณีการมอบอำนาจให้ผู้ว่าราชการจังหวัด คณะรัฐมนตรีจะกำหนดหลักเกณฑ์ให้ผู้ว่าราชการจังหวัดต้องมอบอำนาจต่อไปให้รองผู้ว่าราชการจังหวัด ปลัดจังหวัดหรือหัวหน้าส่วนราชการที่เกี่ยวข้องในจังหวัดก็ได้” ดังนั้น ในกรณีที่ปลัดกระทรวงการคลังหรือรองปลัดกระทรวงการคลังหัวหน้ากลุ่มภารกิจ มอบอำนาจให้อธิบดีกรมบัญชีกลางแล้ว อธิบดีกรมบัญชีกลางจะมอบอำนาจต่อให้แก่บุคคลอื่นเป็นผู้ปฏิบัติราชการแทนได้ต่อเมื่อปลัดกระทรวงการคลังหรือรองปลัดกระทรวงการคลังหัวหน้ากลุ่มภารกิจได้กำหนดไว้ในการมอบอำนาจว่า ให้อธิบดีกรมบัญชีกลางสามารถมอบอำนาจนั้นให้ผู้ดำรงตำแหน่งใดปฏิบัติราชการแทนต่อไปได้เท่านั้น แต่หากปลัดกระทรวงการคลังหรือรองปลัดกระทรวงการคลังหัวหน้ากลุ่มภารกิจมิได้กำหนดไว้ อธิบดีกรมบัญชีกลางก็ไม่อาจมอบอำนาจนั้นให้แก่ผู้ดำรงตำแหน่งอื่นปฏิบัติราชการแทนได้

ข้อหาหรือประเด็นที่ ๓ เห็นว่ากรณีตามที่หารือเป็นเรื่องของการมอบอำนาจในกระทรวงเดียวกัน ซึ่งเป็นประเด็นเดียวกันกับข้อหารือในประเด็นที่ ๑

ข้อหาหรือประเด็นที่ ๔ เห็นว่าเมื่อหัวหน้าส่วนราชการเป็นผู้มอบอำนาจให้ผู้ว่าราชการจังหวัด ปฏิบัติราชการแทนในเขตพื้นที่จังหวัด ผลทางกฎหมายคือ การลงนามในหนังสือราชการ กรณีผู้ว่าราชการจังหวัดได้รับมอบอำนาจให้ปฏิบัติราชการแทนตามพระราชกฤษฎีกาว่าด้วยการมอบอำนาจ พ.ศ. ๒๕๕๐ มาตรา ๒๓ วรรคแรก ตามที่หารือ นั้น ผู้ว่าราชการจังหวัดจึงอยู่ในฐานะเป็นผู้ปฏิบัติราชการแทนหัวหน้าส่วนราชการผู้มอบอำนาจชั้นต้น

สำหรับกรณีที่ผู้ว่าราชการจังหวัดได้มอบอำนาจให้แก่ผู้ดำรงตำแหน่งมาตรา ๒๓ (๑) และ (๒) แห่งพระราชกฤษฎีกาว่าด้วยการมอบอำนาจ พ.ศ. ๒๕๕๐ เป็นผู้ปฏิบัติราชการแทน การลงนามในหนังสือราชการของผู้ดำรงตำแหน่งดังกล่าวจึงเป็นการปฏิบัติราชการแทนหัวหน้าส่วนราชการผู้มอบอำนาจชั้นต้น เนื่องจากผู้มอบอำนาจชั้นต้นเป็นผู้มอบอำนาจให้ผู้ว่าราชการจังหวัด อำนาจที่ผู้ว่าราชการได้รับจึงเป็นอำนาจที่

๕

ได้รับมาจากหัวหน้าส่วนราชการเมื่อมีการมอบอำนาจต่อ ผู้รับมอบอำนาจสุดท้ายก็เป็นผู้รับมอบอำนาจอันมี
ที่มาจากการมอบอำนาจของหัวหน้าส่วนราชการนั่นเอง

จึงเรียนมาเพื่อโปรดทราบ

ขอแสดงความนับถือ

(นางสาวทัศนีย์ ดุสิตสุทธิรัตน์)

รองเลขาธิการ ก.พ.ร.

ปฏิบัติราชการแทนเลขาธิการ ก.พ.ร.

สำนักกฎหมายและระเบียบราชการ

โทร. ๐ ๒๓๕๖ ๙๙๙๐

โทรสาร ๐ ๒๒๘๑ ๘๒๓๐